

Uddybning med konkrete forslag til forbedringer i en ny medieaftale

En ny medieaftale bør udvide den samlede økonomiske ramme for støtte til den danske mediebranche.

Og medieaftalen bør indeholde en plan for, hvordan man vil sikre og styrke det dansk-producerede medieindhold i en tid, hvor techgiganterne har sat sig massivt på produktion, redigering og distribution af indholdet i medierne.

Det er i sidste øjeblik, hvis staten og den danske befolkning skal bevare en del af kontrollen over medie-infrastrukturen.

1. Der skal investeres mere i dansk public service-indhold

Finanslovsaftalen fra november 2020 lover godt for de kommende forhandlinger om en ny medieaftale.

Men selv om besparelserne i DR er stoppet, og der bliver tilført yderligere midler til medieområdet, så ændrer det ikke på, at den samlede støtte til medierne i 2021 vil være næsten 200 mio. kr. lavere end i 2018.

Den økonomiske ramme bør som minimum bringes tilbage til 2018-niveauet.

Forslag: Den økonomiske ramme skal styrkes. Alt i alt skal der tilføres flere penge. Det er en investering i demokrati, sammenhængskraft og det danske sprog.

2. De lokale og regionale medier skal have en større del af mediestøtten

Det er afgørende for det lokale demokrati og informationsniveauet, at der eksisterer levedygtige medier i hele landet.

Den strukturelle udvikling med de uregulerede techgiganter og den aktuelle corona-krise betyder, at de lokale og regionale medier lider store økonomiske tab.

Forslag: Titelloftet kan sættes ned, og støtten til de lokale og regionale medier skal hæves. Herunder bør ugeaviserne komme yderligere i betragtning til støtte.

3. Mediestøtten bør justeres. Nye medier skal have en bedre grobund

I forbindelse med medieaftalen bør man beslutte at se nærmere på mediestøtteloven.

Der er behov for at justere loven, så nye medier, der ofte dækker et smallere emneområde, får nemmere ved at komme i betragtning.

Forslag: Nedsæt en ekspertgruppe, der kan komme med forslag til en opdatering af mediestøtteloven.

Der bør lempes på kravet til, hvor bredt et medie skal favne indholdsmæssigt for at kunne få støtte.

Selve ansøgningsprocessen er ofte vanskelig at overkomme for nye start-up-medier. Der bør derfor lempes på de formelle krav til udformningen af ansøgningerne.

4. Public Service-Puljen

Public Service-Puljen skal fokusere på at støtte længerevarende projekter og ikke blot enkeltstående produktioner.

Forslag: Public Service-Puljen bør også omfatte pressefotografi og bladtegning. De danske pressefotografer og bladtegnere er verdensberømte for deres dygtighed. Men i modsætning til tidligere arbejder de fleste af dem i dag som freelancere, og er i stigende grad nødt til selv at finansiere deres projekter i ind- og udland. Derfor bør pressefotografer og bladtegnere også kunne søge om midler i Public Service-Puljen.

Kvaliteten af danske undertekster er dalende, fordi der i stigende grad bliver benyttet automatiseret "maskinoversættelse". Produktionselskaberne bør kunne søge Public Service-Puljen om støtte til tekstning af en ordentlig kvalitet.

Modtagere af støtte fra Public Service-Puljen skal have ordnede overenskomst-mæssige forhold for sine medarbejdere. Dette krav skal desuden gælde underleverandører i et såkaldt kædeansvar.

5. Elefanten i rummet: Techgiganterne skal reguleres

Fremtiden for danske medier dikteres i massivt omfang af globale techgiganter som Google og Facebook. De snupper annoncekronerne og data om brugerne. Og de ejer, bygger og styrer den centrale infrastruktur, som medierne distribuerer igennem.

Den problemstilling har man hidtil forsømt at forholde sig til. Det er en stor fejl, der bør rettes op på. Der er to aspekter i denne sag:

Økonomi. Techgiganterne skal i langt højere grad bidrage økonomisk til produktion af dansk kvalitets-journalistik og -public service.

Socialt ansvar og etik: Med de sociale mediers enorme vækst står det klart, at den demokratiske grundforsyning ikke længere kommer fra og styres af de redaktionelle medier og dermed de journalistiske principper om objektivitet og uafhængighed. Sociale medier bestemmer, hvad vi ser, og der er en stor mangel på transparens og folkelig oplysning om, hvordan algoritmerne styrer vores verdensopfattelse. Der skal stilles langt større krav til techgiganterne, og der skal findes en model, for hvordan publiceringen på sociale medier kan stilles til ansvar på samme måde som de redaktionelle medier stilles til ansvar gennem medieansvarslovgivningen.

Vi må desuden forholde os til den enorme politiske og sociale magt, som techgiganterne har, og hvad det vil gøre ved vores samfund.

Forslag: Nedsæt et ekspertudvalg, som skal komme med forslag til, hvordan disse udfordringer kan besvares.

Udvalget kan blandt andet basere sit arbejde på Slots- og Kulturstyrelsens fremragende Lisbeth Knudsen-rapport om de internationale aktører, se <https://mediernesudvikling.slks.dk/2017/specialrapporter/internationale-aktoerer/>. Alene sammenfatningen på første side er skræmmende læsning!

Der bør desuden etableres et Mediernes Innovations Center: De traditionelle danske medier skal have hjælp til den innovation, der skal gøre dem i stand til at besvare udfordringen fra de internationale aktører. Når udfordringerne er så store, kræver det samarbejde på tværs af den indbyrdes konkurrence for at finde de rette løsninger.

Centeret kan desuden være en iværksætter-rugekasse, hvor (primært) studerende og nyuddannede fra medie- og kommunikations-uddannelserne kan udvikle og forfine deres ideer om at etablere virksomheder med udgangspunkt i mediebranchen.

En del af den statslige mediestøtte kunne anvendes til at etablere dette uafhængige center for medie-innovation.

6. Omlægningen fra licens til skat

Med det eksisterende medieforlig skal licensen gradvist omlægges til skat.

DJ vil ikke tilbage til den gamle licensmodel, for den havde sine skæve sider.

Men det er nødvendigt at være mere konkret om, hvordan det skal implementeres.

Forslag: Det er nødvendigt at slå fast, at en medieaftale skal lægge de økonomiske rammer for støtte til public service og medierne for en længere periode, helst 4-6 år. Ellers vil mediernes økonomiske vilkår blive genstand for årligt tilbagevendende finanslovsforhandlinger. Og det vil ikke give mediebranchen den fornødne ro til at arbejde langsigtet.

Armslængdeprincippet skal respekteres. Vi har i forbindelse med medieforliget i 2018 set, at nogle politikere ikke respekterer armslængdeprincippet og går meget langt ind i den konkrete, redaktionelle programlægning.

Den frie presse og uafhængige redaktionelle miljøer er en forudsætning for at vores demokrati fungerer, og vi ser en tendens til, at den bliver sat under pres – også fra politisk side. Bestemmelser om geografisk placering og detaljerede krav til programlægningen er eksempler på dette.

Den nuværende regering bør tage initiativ til en debat om de centrale principper for forholdet mellem en statsmagt og de redaktionelle medier.

DJ stiller sig gerne til rådighed for at uddybe dette notat.

/DJ

Tine Johansen, formand, TIJ@journalistforbundet.dk, M: 2725 8032